

חשבוניות במייל: המותר והאסור

שוק החשבוניות במייל פרוץ, וחוסר אכיפה של רשויות המס עלול ליצור כאוס בתחום

וב העסקים בישראל המחזיקים בידיהם תוכנה להפקת חשבוניות ושולחים חשבוניות במייל עושים זאת בניגוד לחוק. זאת ועוד; גם מי ששולח חשבונית מס עם חתימה אלקטרונית שלא בבעלותו, כמו חשבוניות של כמה חברות ישראליות, עושה זאת בניגוד לחוק.

עולם האינטרנט צופן בחובו מבחר הזדמנויות, אולם גם סכנת של אייבהנת המותר והאסור, בשל העובדה שישנן הרבה תוכנות המאפשרות משלוח חשבוניות במייל מבלי שיש להן הרשאה מתאימה לכך.

תוכנות רבות מאפשרות להפיק את המסמכים החשבונאיים (חשבוניות וקבלות) לקובץ. משם, הדרך לשלוח קובץ זה במייל קצרה מאוד ובלתי חוקית. למשלוח חשבוניות במייל אין צורך לקבל הרשאה אדמיניסטרטיבית או אישור חוקי כלשהו, למעט חובת השולח לעמוד בתנאי החוק.

ישנם הסוברים כי שימוש בתוכנה "הרשומה במס הכנסה" פוטר אותם מבדיקת החובות החוקיות החלות עליהם, אולם אישור רישום תוכנה במס הכנסה אינו מוביל להכרה בחוקיות התוכנה או השימוש בה. עם זאת, רשויות המס אינן עורכות בדיקות לחוקיות התוכנות השונות.

**תוכנה ושרת חוקיים
ליצירת חתימה**

משלוח חשבוניות במייל אסור על פי חוק אם הן נשלחות ללא חתימה אלקטרונית. יתרה מכך, גם תוכנות המאפשרות משלוח חשבוניות במייל עם חתימה אלקטרונית אינן חוקיות אם החתימה אינה של עורך התייעוד – בעל העסק.

חשבונית חוקית בדואר אלקטרוני נושאת חתימה אלקטרונית תקפה אך ורק אם היא של בעליה, ובמקרה שלגו, של עורך התייעוד, מי שהפיק את החשבונית ולא מי שביצע את ההפקה הטכנית, כלומר לא ספק התוכנה.

על פי החוק, תוכנות חוקיות לחשבוניות במייל עם חתימה אלקטרונית צריכות "לכלול את המילים 'מסמך ממוחשב' – מסמך שנוצר בסריקת מקור התייעוד למחשב, או בהפקה אוטומטית מתוך הקובץ הקבוע שבמערכת חשבוניות עם חתימה של עורך התייעוד ולא חתימה של בעל התוכנה". רמת החתימה הנדרשת היא "חתימה אלקטרונית מאובטחת" שהיא ייחודית לבעל אמצעי החתימה ומאפשרת את זיהויו. מחובת בעל אמצעי החתימה ואחריותו לנקוט את כל האמצעים הסבירים לשם שמירה על חתימתו ולשם מניעת השימוש בה בלא הרשאתו.

מיד כשנודע לו על פגיעה בשליטתו באמצעי החתימה, בעל אמצעי החתימה חייב למסור הודעה לכל מי שסביר כי יסתמך על חתימתו האלקטרונית מתוקף הקשרים השגרתיים ביניהם.

כל תוכנה שיוצאת לשוק עוברת הליך רישום במס הכנסה. ההליך מותנה בהצהרת בעלי התוכנה כי הם מתחייבים להפעילה על פי חוק. לרשויות החוק עומדת האפשרות לשלול את הרישום מבעלי התוכנה שאינם עומדים בתנאים אלה. מדוע מופר החוק? תוכנה ושרת ליצירת חתימה דיגיטלית בריבוי משתמשים על פי תנאי החוק עולים עשרות אלפי דולרים, וכדי לחסוך, בעלי התוכנות יוצרים קיצור דרך של "ללכת בלי ולהרגיש עם". כל עוד רשויות המס אינן אוכפות את החוק ואינן פועלות למיגור התופעה, היא תעמיק ותיצור בעתיד הנראה לעין כאוס בכל הנוגע לקבילות החשבוניות הנשלחות במייל.

הכותב הוא שותף במשרד זי, שיפר ושות' רואי חשבון, ומשמש כנאיה חשבון בחברה המעניקה שירות הפקת חשבוניות

**דיגיטלית בריבוי
משתמשים עולים
עשרות אלפי
דולרים. כדי לחסוך,
בעלי התוכנות
יוצרים קיצור דרך
של "ללכת בלי
ולהרגיש עם"**